

PELLO ZUBIRIA

Benetan hainbeste kostatu da botika garesti hori?

Botikak hain karu zergatik dauden galdetuta, farmaziako industriak argudiatzen du horietako bakoitza aurkitu eta frogatzeko lanak izugarri kostatzen direla. Begi zorrotzeko irakurleak aspaldi zekien hori ez zela horrela, zerbaitengatik baitira konpainia horiek etekinik handienak lortzen dituztenak. Orain, benetako zifra eta frogak azaldu dira.

ARZNEI-TELEGRAMM EUSKARAZ Medikuntzako Kronika litzateke, medikuntzako albisteak biltzen dituelako. Baina osasun etxeetan ikusten dugun medikuntzako prentsa ia guztia ez bezala, *Arznei-Telegramm* osorik independentea da. Erreferentzia da alemaneraz mintzo diren medikuen, erizainen eta gainerako herriarrentzako, gaixotasunei eta botikei buruzko informazio guztia farmaziako multinazionalak kontrolatzen duten eremuan.

40 urtez kaleratu den *Arznei-Telegramm*ek 2000.etik egoitza leku zoragarrian dauka: Berlingo Steglitz auzoan 1919an eraikitako ur biltegi batean. 40 metroko altuera du Steglitz Wasserturn dorre adreiluzko modernista dotoreak. Udan Berline-ra hurbilduko ez garenok fotoetan ikusita konformatuko gara.

Zuzendari Peter Sawicki mediku diabetologoa duen aldizkari doixtarren eduki nabarmenetako batzuk frantsesera itzultzen ditu *Pharmacritique* gunekak. Horrela ezagutu ahal izan dugu 2010eko abuztuan *Arznei-Telegramm*ek argitaratutako *Gute pillen, schlechte pillen* (Botika onak, botika txarrak), sarreratxo hau daramana: “800 milioi dolar kostatzen den botikaren mitoa. Benetan zenbat kostatzen da erremedio bat garatzea?”.

Farmaziako konpainiek eten gabe zabaltzen dituzte botika berriak

asmatzen xahutu behar izan dituzten diruez. Alegia, garatu eta frogatu dituzten 5.000 edo 10.000 molekula berritak bakarra iristen dela homologaturik merkatuetara, eta hori sekulako dirutzak inbertitu ostean. Hain arrisku handitan murgildu baldin badira, normala botikek hori gero prezioan agertzea.

Inbertsio horiei Alemaniako konpainia handienak biltzen dituen elkarteak 2000.ean kopuru zehatza ezarri zien: farmaziaraino iristen den botika berri bakoitza egitea batz bestea 802 milioi dolar kostatu da. Zehaztasun horrekin esanda, iduri luke kontabilitate lan zorrotz baten fruitu dela. AEBetako PHARMA patrolanalak, berriz, 1.200 milioi dolarretan utzi zituen kalkuluak.

*Arznei-Telegramm*ek larrugorritan ipini ditu kopuruok. Hasteko, ikerlana burutu zuten erakundeak ez dira beraiek dioten bezain “independenteak”: hein handi batean industriak finantziatzen ditu. Bestalde, zifra horietara iristeko erabili dituzten iturri eta datuak sekretuan gorde dituzte, ezin dira inolaz kontrastatu.

Bitxi egiten da, hala ere, jakitea botika berri baten kostea 802 edo 1.200 milioi dolarretan finkatzean aitormen hau egin dutela botikagileek: industriak benetan 403 milioi inbertitu omen ditu eta hortik gorako zifra da diru horrek emango zien

www.dsreps.com webgunetik hartu dugun irudi honek erakusten du Remicade (Infliximab da molekula) botikaren promozio erakargarria. Anti TNF botiken artean famatuenetakoa den hau, usu eskaintzen zaie artritisa, espondiloartritisa, psoriasis, Crohn edo kolitis ultzeraduna diagnostikatutako gaixoei, testuak iradokitzen duenez berriro lehengo bizimodua egiteko itxaropena berpiztuz. Agian laster “botikok usu eskaintzen zitzaizkien” esan beharko dugu, krisi ekonomikoak osasun sistemara dakartzan murrizketak aurreikusita. Botikok daude garestien artean. Remicade Janssen Biotec Inc. enpresak egiten duela diote paperek, baina sakonago begiratuta, gibelean Johnson & Johnson multinazionala dauka, mundu osoan barreiatutako 118.000 enplegarekin 2010ean 17.000 milioi dolar irabazi zituen.

etekina baldin eta inbertsio emankorragoetan ipini izan balute. Pernando Amezketaarren arrautzen ixtorioa gogorarazten dute; Amezketa mutil batek ostatuan zortzi arrautza jan, haiek pagatu gabe utzi eta hamar urteren buruan ordaintzera joanda tabernariak zortzi arrautzetatik hamar urtean ugarituko ziren 16.000 txitak kobratu nahi izan baitzizkion.

Dirua marketinak darama

Ageri da farmaziako konpainiak nagusiki inbertsio funtsen eskuetan egonik, hauek heiei estiloa erantsi dietela. Inbertitutako diruarekin irabazi ahal izan zutena (balizko etekina) urteko %11an kalkulatu baitute. Ondo egia da izakiak sendatzea bihurtu dela munduko negozioerik emankorrena.

Botikak garestitu nahi horretan, ikerketa urteen zenbaketa ere behartu dute konpainiek. Molekula bakoitza sortu eta merkaturatu arte 11,8 urte pasatzen direla dio industriak; aldiz, *New England Journal of Medicine*ek eta beste zenbaitek demostratu du 1992tik 2001era arte epe hori jaitxi zela 8 urtetatik 5 urtetara.

Sinesgarriak ote dira botikagileek aitortzen dituzten 403 milioi horiek, balizko irabaziak alde batera utzirik zuzeneko inbertsioetan gastatzen omen dituztenak? *Arznei-Telegram-*

For patients with moderately to severely active Crohn's disease who haven't responded well to other therapies.

Remember that day you felt like one of the gang again?

LET'S MAKE IT LAST

REMICADE® provides long-lasting control of Crohn's symptoms, as shown in a 1-year clinical study.

Remicade
INFLIXIMAB

mek salatu du kopuru hori izateko-tan dagokiela botika berrien arteko garestienei. Hau da, berrikuntzen %20a osatzen dutenei, tartean immunitate sistemarekin lotutako eritasunentzako (artritisak, hesteeta-koak, azalekoak, esklerosiak, kantze-rrak eta beste) hain famatuak egin diren Anti-TFN edo biologiko dei-tuentzako.

Botikak hain karu saltzea defendi-tzen dutenek bestelako datu esangu-ratsuak ahazten dituzte inbertitu dituzten diruen jatorriaz. “Ez dituz-te kontutan hartu hobari fiskalak, nahiz eta hauek iritsi batzaz beste kosteen %39ra”, dio *Arznei-Tele-grammek*. Horregatik mugitzen dira konpainiok herrialde batetik bestera. Horregatik, “pentsatu behar dugu

botiken ikerketarako gastuen erdia inguru azkenean herritarron zergeta-tik pagatzen dela. Baina ez da hor bukatzen herritarron sakrifizioa.

Gaixotasunei buruzko eta hauei aurre egiteko bide posibleez oina-rrizko ikerketa unibertsitateetan egi-ten da, diru publikoz hornituta. HIESaren kontrak botika nagusia den AZTren molekula, Zidovudina, da horren adibidea.

Zidovudinaren oinarritzko ikerke-ta diru publikoz egin zen, hasiera batean kantzerraren kontra balioko zuelakoan. Gero HIESaren kontra dauzkan eraginak AEBetako *Natio-nal Cancer Institute*rek demostratu zituen. Baina beranduago Burroughs Wellcome (GlaxoSmithKline erral-doiak irentsia) enpresak aldarrikatu

zuen erremedioa osorik berak garatu zuela. Erakunde publikoetako ikerla-riek zorrotz erantzun behar izan zuten gauzak garbi uzteko.

Farmaziako industriak egiten dituen kalkuluen aurrean, Estatu Batuetan Donald W. Light medikuak eta Rebecca Warburton ekonomiala-riak *BioSocieties* aldizkarian eskaini dituzte berenak *Demythologizing the high costs of pharmaceutical research* ikerlanean. Hauen kontue-tan, botika garestienen artean dau-den Rotarix eta Rotateq (rotavisuen kontrako txertoak) lehena garatzea 128-192 milioi dolar kostatu da eta bigarrena 137-206 milioi artean. Eta hala ere, komertzializatu eta urte beterako amortizatuta edukiko dituzte.

Gainerako erremedioek, txertoen aldean delako III. faseko froga klini-ko zabaletan hainbeste gastatu behar ez dutenek, batzaz beste 43,4 milioi dolarreko kostea dute. Konpainiek emandako zifren %7 baino gutxiago!

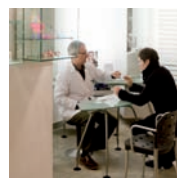
Baina zifra hori bera ere xahuketa dirudi, kontutan edukitzen badugu merkaturatzen diren botika gehienak sasi-berrikuntzak direla. *Arznei-Telegrammek* dionez, “azken urteo-tan homologatutako botiken %85ek ez dakarte aurretik zeuden erreme-dioekiko hobekuntza nabarmenik”.

Botika berrien kosteen esajerazio-arekin, konpainiek errealitate gordin hau ezkatatu nahi dute, *Arznei-Tele-grammen* hitzetan: “Farmaziako korporazioek ikerketan gastatzen dutena halako bi xahutzen dute mar-ketin komertzialean. Horregatik diogu ikerketa eta garapeneko gas-tuek ez luketela aitzakia izan behar botiken prezioak garestitzeko”. ■

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia · T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

Zerbitzua
Kalitatea
Garantia

